

www.pwc.com

VADYBA, KAIP ĮRANKIS SIEKIANT VEIKLOS TOBULUMO

VALSTYBĖS KONTROLĖ
2011 m. birželio 21 d.

Juozas Mikulis

- Sertifikuotas EFQM 2010 tobulumo modelio vertintojas (vienintelis Baltijos šalyje); sertifikuotas ISO 9001 vadovaujantis auditorius – IRCA/IATCA
- Sertifikuotas projektų vadovas – *Project management professional* (PMP)
- 6 sigma ‘Žaliojo diržo’ kvalifikacija
- Vilniaus Universiteto dėstytojas, Lietuvos Nacionalinio Kokybės prizo ekspertas-vertintojas
- Straipsnių ir knygos autorius – Pažangūs vadybos principai
- Vadybos konsultacijos nuo 2000. Tarp klientų – Ūkio ministerija, Finansų ministerija, Vyriausybės kanceliarija, Vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentas, Valstybinė mokesčių inspekcija, Philip Morris, Volvo, Omnitel, Šatrija ir kt.
- Pagrindinė specializacija – vadyba, kokybės vadyba, veiklos efektyvumas, veiklos matavimas, strateginis valdymas
- Kontaktas – juozas.mikulis@lt.pwc.com

Pristatymo temos

1. Vadyba kaip priemonė siekiant konkurencingumo
2. Vadyba viešajame sektoriuje
3. Žingsniai link tobulumo

I. VADYBA, KAIP PRIEMONĖ SIEKIANT KONKURENCINGUMO

Konkurencingumas – kas tai

- Šalies konkurencingumas yra gebėjimas nuolat kelti gyvenimo standartus, išlaikant kaip įmanoma žemesnę nesavanoriškos bedarbystės lygį (Europos Komisija)
- Šalies konkurencingumas yra faktorių, politikų ir institucijų visuma apibrėžianti šalies produktyvumą (*World Economic Forum*)
- Valdžios efektyvumas – vienas iš šalies konkurencingumo rodiklių
- Valdžios efektyvumas (*IMD*) – viešieji finansai, fiskalinė politika, institucinė struktūra, verslo reguliavimas, socialinė aplinka

Konkurencingumo ataskaitos

World competitiveness yearbook, 2011, IMD:

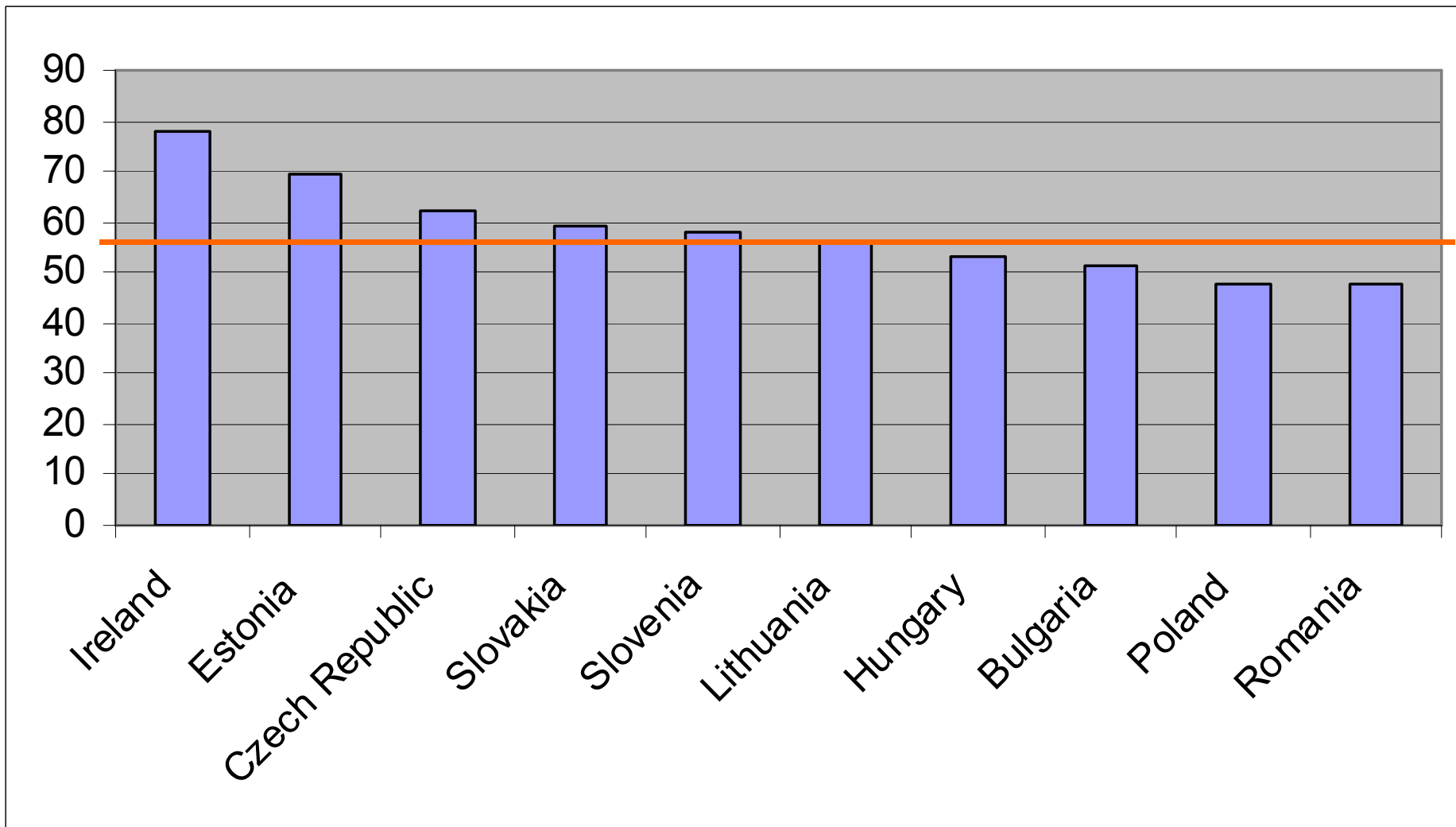
- Lietuva – Nr.45 (43 – 2010)
- Latvija – nepateikė duomenų
- Estija – Nr.33 (34 – 2010)

Global competitiveness report, World economic forum, 2011:

- Lietuva – Nr.47 (53 – 2010)
- Latvija – Nr.69 (68 – 2010)
- Estija – Nr.33 (35 – 2010)

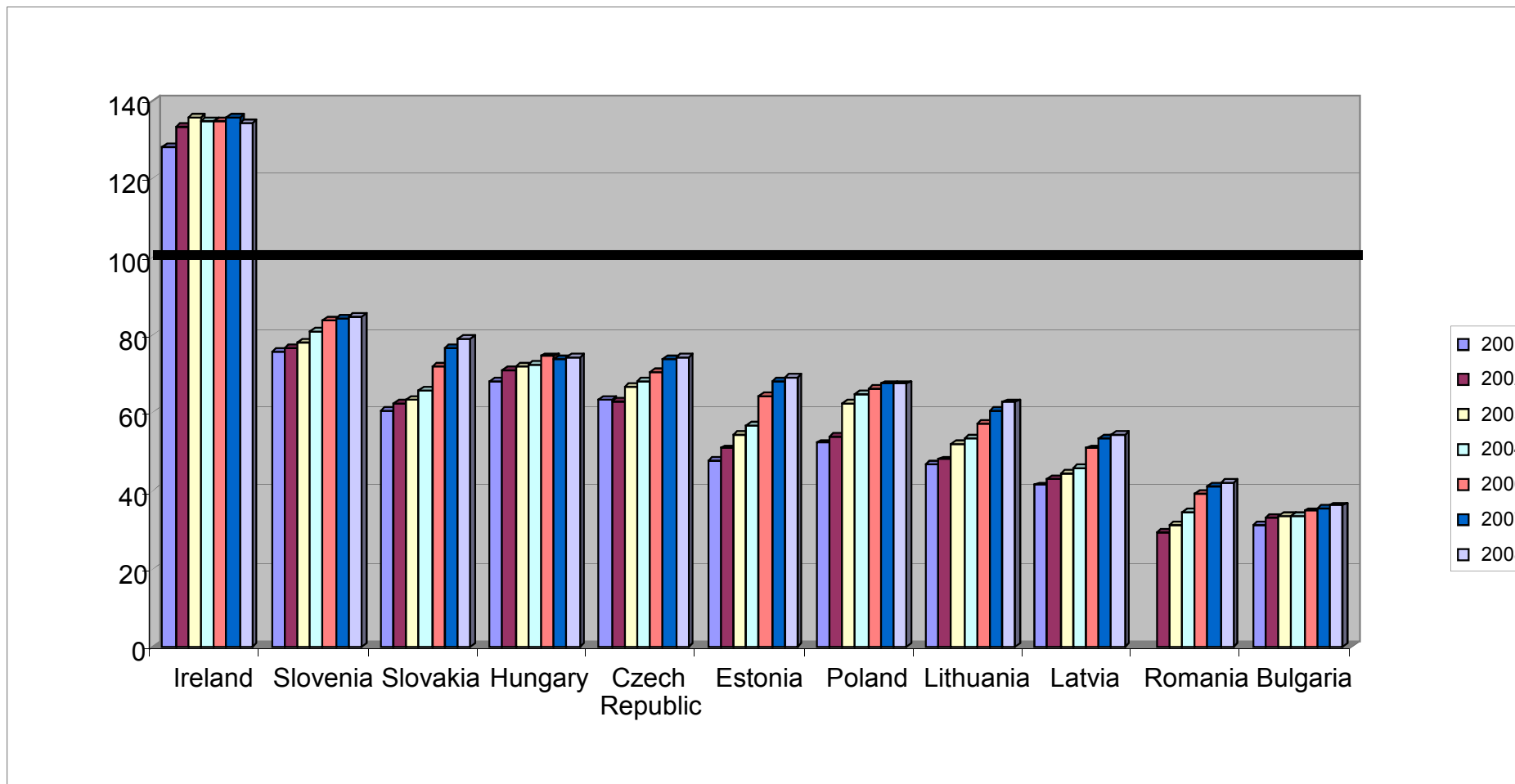
I. VADYBA, KAIP PRIEMONĖ SIEKIANT KONKURENCINGUMO

Konkurencingumo indeksas – IMD

I. VADYBA, KAIP PRIEMONĖ SIEKIANT KONKURENCINGUMO

Darbo produktyvumas

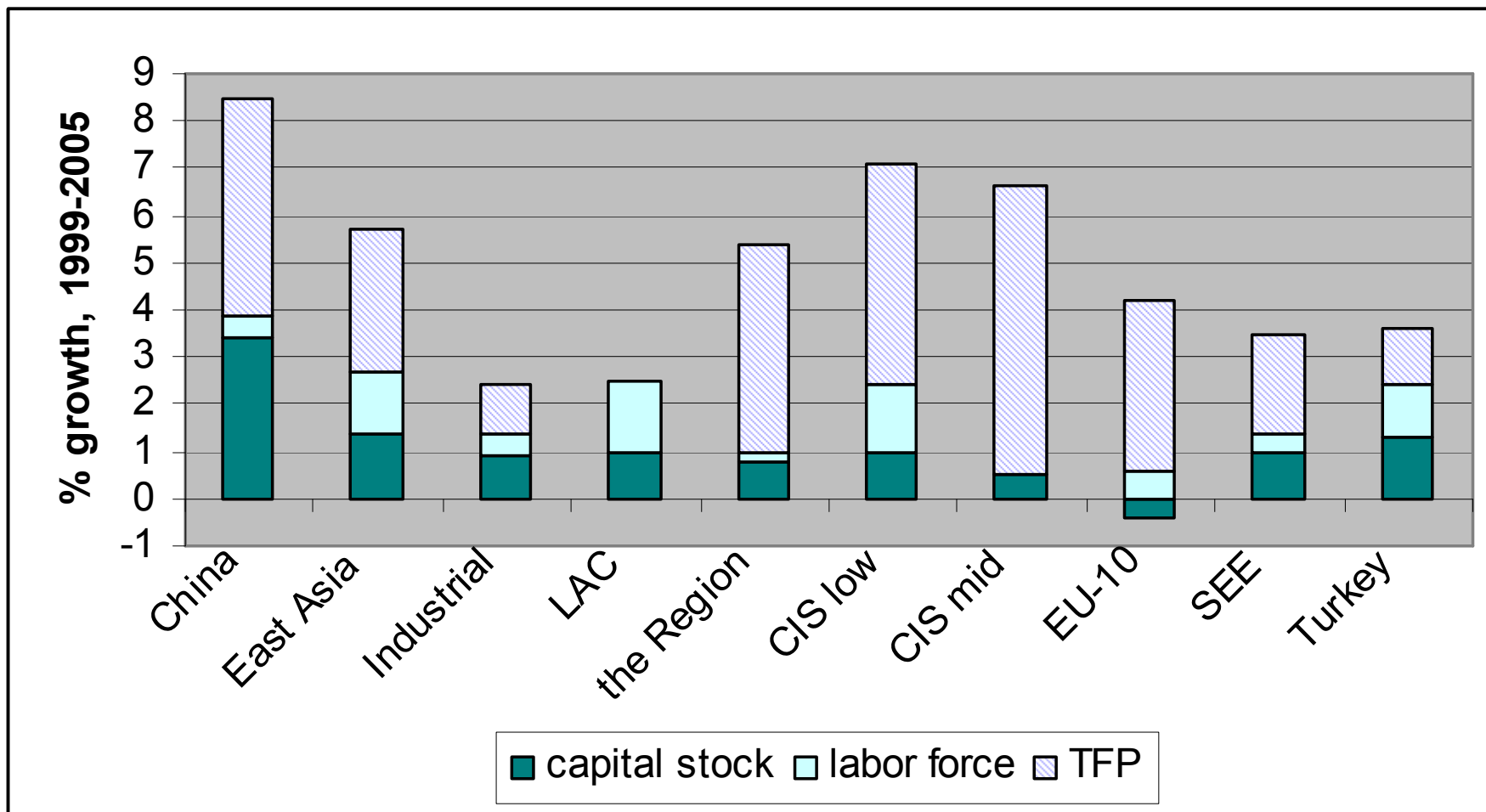

Konkurencingumas

- IMD apibrėžimas – kas daro šalį konkurencinga:
  - Ekonominė veikla
  - **Valdžios efektyvumas**
  - Verslo efektyvumas:
    - Produktyvumas ir efektyvumas
    - Darbo rinka
    - Finansai
    - **Vadybos praktikos**
    - Požiūriai ir vertybės
  - Infrastruktūra

BVP augimo šaltiniai

TFP – total factor productivity. Source – World bank, Unleashing Prosperity

Vadybos praktikos – įtakojantys faktoriai

- Tradicijos – vadyba yra santykinai naujas mokslas Lietuvoje, taip pat ir viešojo sektoriaus vadyba
- Mokslas – tarp *Financial Times Top 100* Europos verslo mokyklų nėra nei vieno Lietuvos universiteto
- Profesionalių vadovų trūkumas – bendra sparčiai besivystančių ekonomikų problema (tas pats – Brazilija, Rusija, Kinija ir kt....)
- Sunkumai pritraukiant aukščiausios kompetencijos vadovus į viešąjį sektorių
- Tarptautinės kompanijos – žemas tiesioginių užsienio investicijų lygis Lietuvoje

---

II. VADYBA VIEŠAJAME SEKTORIUJE

Viešasis sektorius – kokios valdžios nusipelnėme – valdžios ir verslo efektyvumo skirtumai

- Lietuvoje verslas priekyje – skirtumas nedidelis, tačiau bendras efektyvumas nėra aukštas
- Pažangiose šalyse valdžios efektyvumas mažesnis už verslo
- Kylančiose ekonomikose (BRIC ir kt.) valdžios efektyvumas priekyje
- Efektyvumo balansas matomas tokiose šalyse kaip Australija, Singapūras, Honkongas
- Verslas lankstesnis – geba greičiau prisitaikyti, turi keistis arba išnykti
- Valdžios efektyvumas – ateityje bus vienas iš svarbiausių šalies konkurencingumo faktorių
- Valdžios išlaidos – pažangiose šalyse vidutiniškai 47%

II. VADYBA VIEŠAJAME SEKTORIUJE

Viešojo ir privataus sektoriaus atotrūkis – IMD

Nr.	Šalis	Valdžios efektyvumas	Verslo efektyvumas	Skirtumas
1	Brazilija	55	29	-26
2	Japonija	50	27	-23
3	Belgija	39	23	-16
4	Airija	30	18	-12
5	JAV	19	10	-9
25	Lietuva	47	45	-2
47	Lenkija	35	41	+6
49	Rusija	46	54	+8
54	Estija	20	32	+12
56	Bulgarija	41	57	+16
58	Jordanas	31	52	+21
59	JAE	4	46	+42

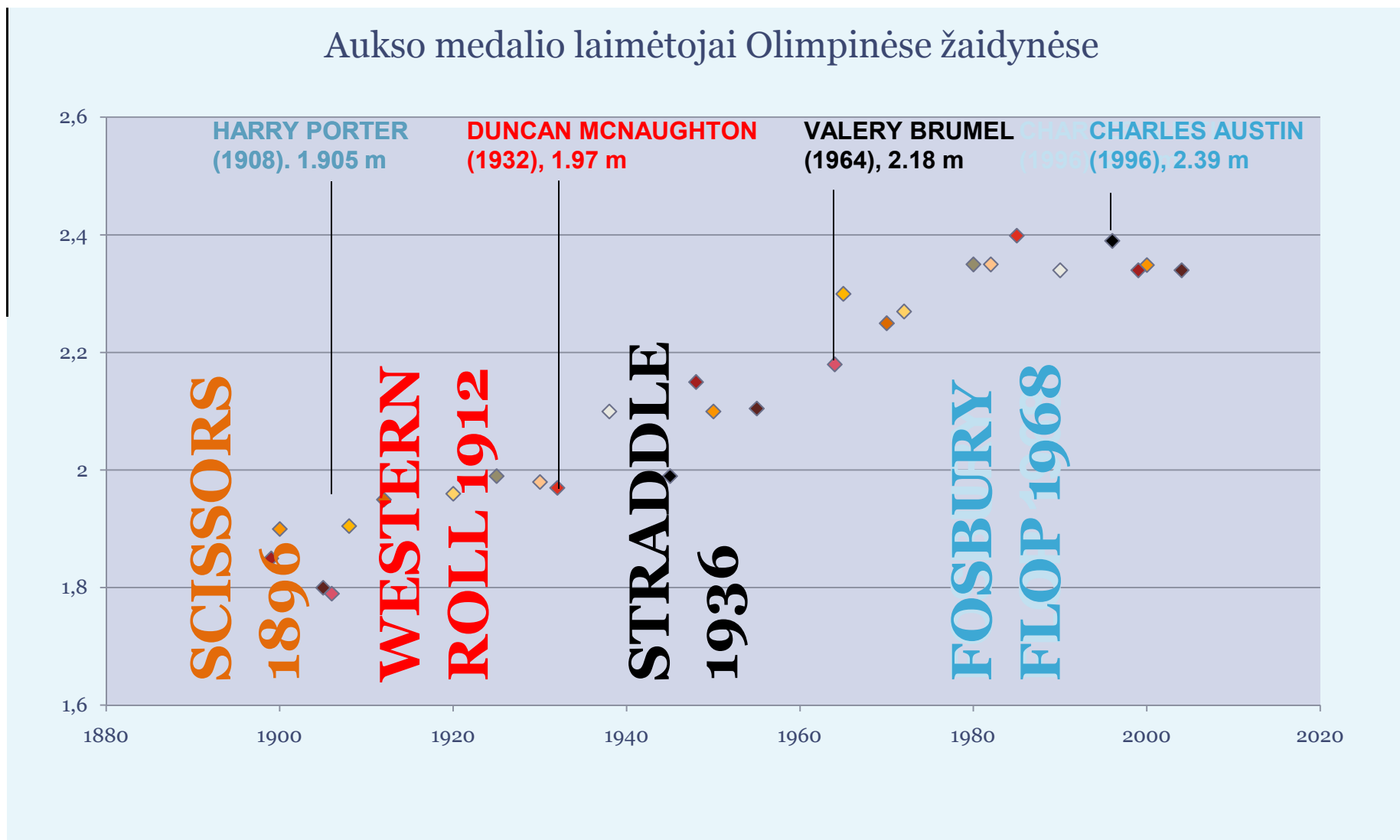
Viešojo sektoriaus specifika – pokyčiai – vienintelis dalykas, kuris nesikeičia

- Pokyčių pavyzdys – šuoliai į aukštį

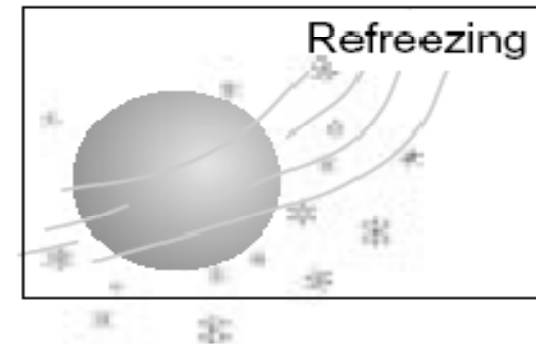
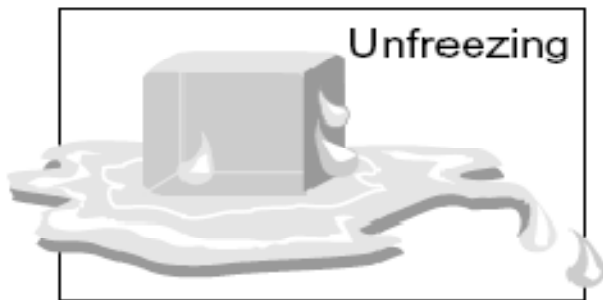
- Nuolatiniai pokyčiai – rinka, klientas, technologijos, verslas

II. VADYBA VIEŠAJAME SEKTORIUJE

Viešojo sektoriaus iššūkiai – spaudimas keistis

- Nėra tobulų nekintamų situacijų
- Viena iš būtinybių – nuolatinis pokytis ir nuolatinis tobulinimas
- Viešojo sektoriaus problema – **KAM KEISTIS?**

Viešojo sektoriaus iššūkiai – kaitos stadijos. Kam keistis?

Nepasitenkinimas esama situacija

- Esamos situacijos analizė
- Parodymas, kad esama situacija yra problema
- Darbuotojų (institucijų) ar jų grupių nepasitenkinimo esama situacija sudarymas

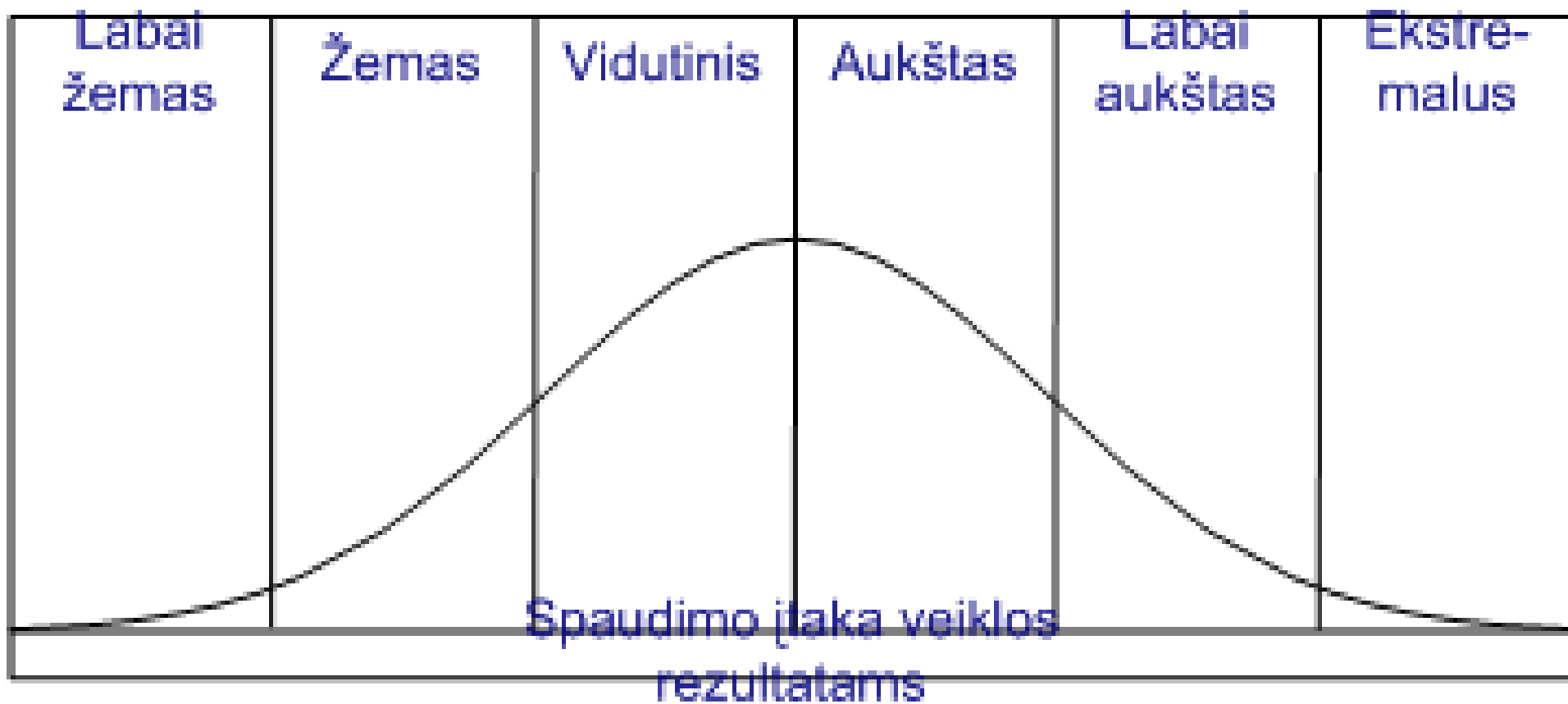
Mokymas ir pati kaita

- Parodyti kaip galima pakeisti esamą situaciją
- Pokyčiai turi būti pilnai suprantami: kodėl, kaip, kada, kiek tai bus saugu man, kiek tai reikalaus papildomo darbo

Naujos situacijos įvedimas

- Naujų darbo metodų diegimas
- Standartizavimas

Spaudimo (stress) įtaka rezultatams

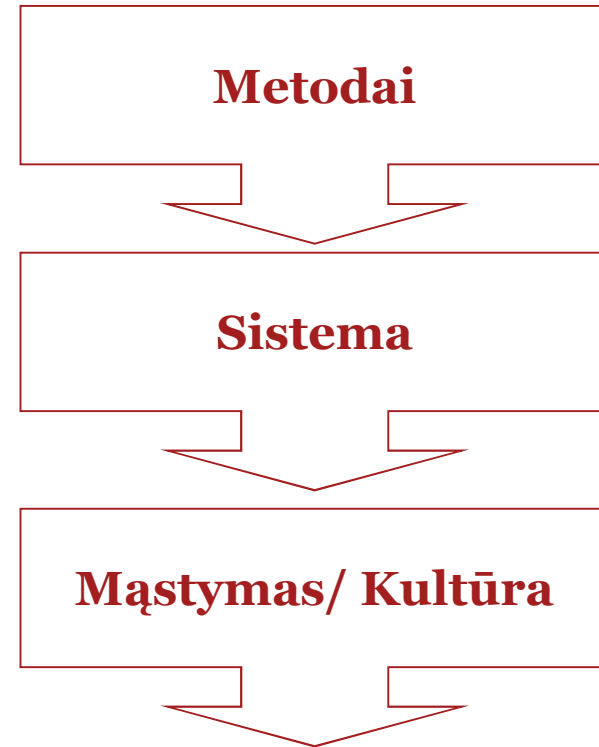
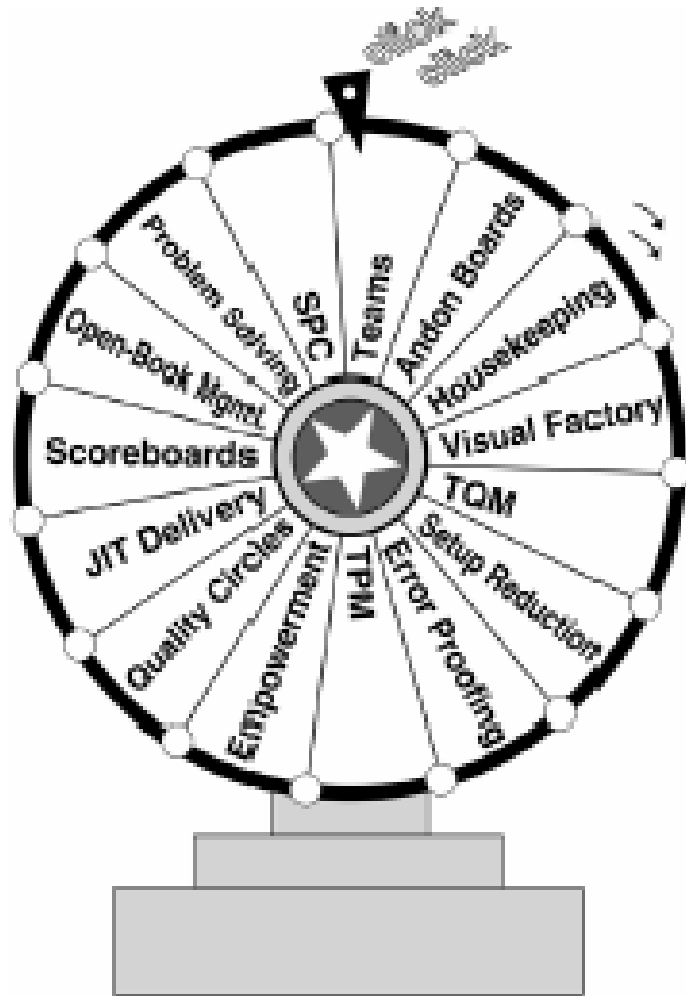
Per mažas spaudimas – taktika

- Nustatyti aukštesnius tikslus
- Ieškoti naujų iššūkių
- Suformuoti ir komunikuoti viziją
- Nustatyti aukštesnius lūkesčius
- Daugiau deleguoti ir aiškiau apibrėžti atsakomybes
- Nustatyti ateities pavojus, orientuotis į ateitį
- Tolygiai paskirstyti spaudimą
- Nagrinėti spaudimo lygį, jo kilmę ir paskirstymą

Viešojo sektoriaus iššūkiai – kita

1. Nuoseklumas – nuoseklus ir kryptingas metodų taikymas
2. Savitiksliai pokyčiai – efektyvumas vertinamas pagal pokyčių apimtį ir kiekį; polinkis greitai griauti
3. Veiklos vertinimo problema – trumpalaikis, orientacija į kiekį (pvz. išleistų įstatymų kiekis)
4. Kliento ir suinteresuotų šalių problema – kas yra klientas, ko jis nori, ką reiškia gerai dirbanti viešojo sektoriaus institucija
5. Palyginimo problema – reguliavimo aplinka, monopolinė aplinka
6. Atsakomybės problema – ‘nuo manęs niekas nepriklauso...’
7. Sisteminis matymas ir bendradarbiavimas – tarpusavyje susijusios institucijos, tarpusavyje susiję procesai, suinteresuotos šalys

Metodai nėra sprendimas – tai priemonė

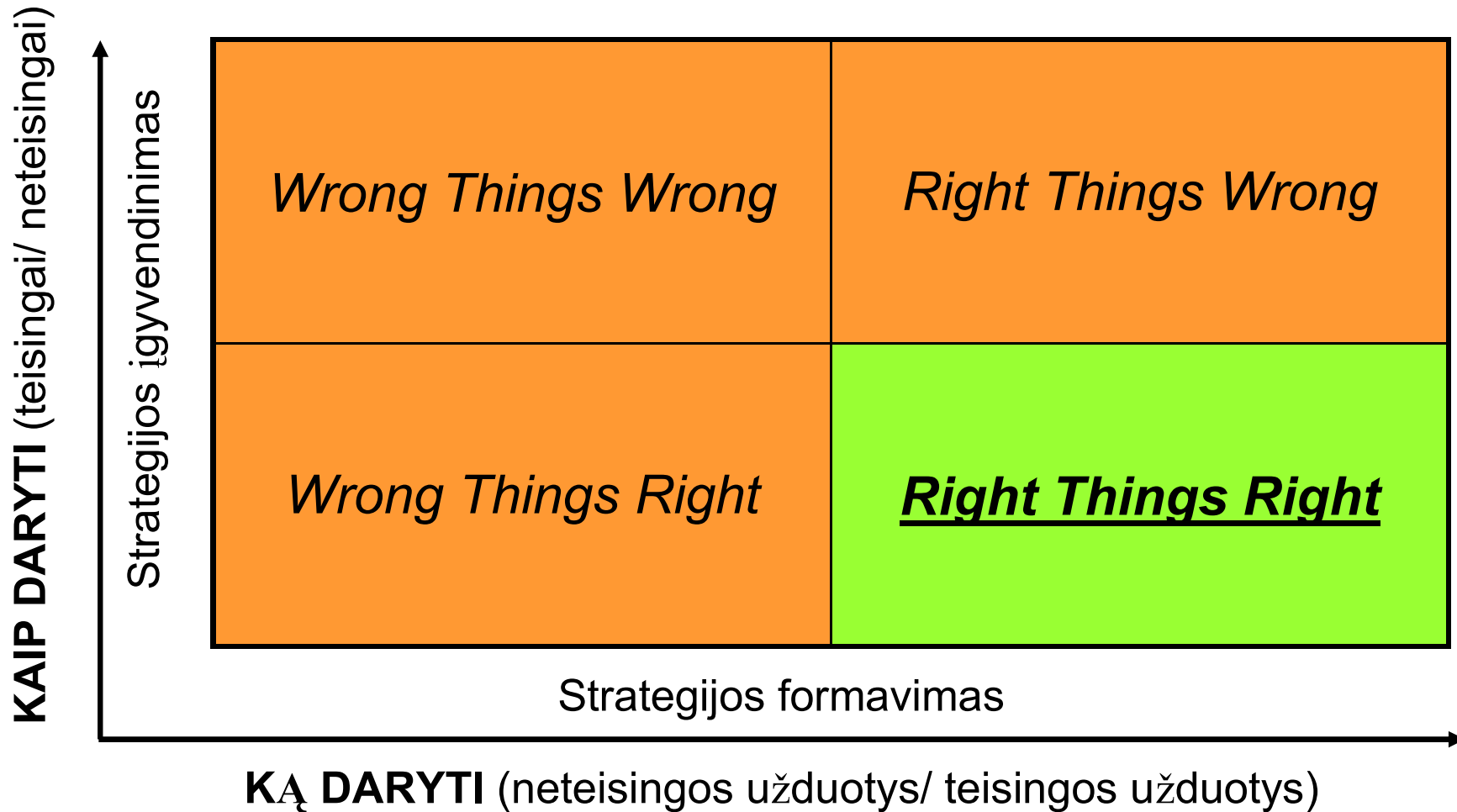

Excellence is not an act, it is a habit

Aristotelis

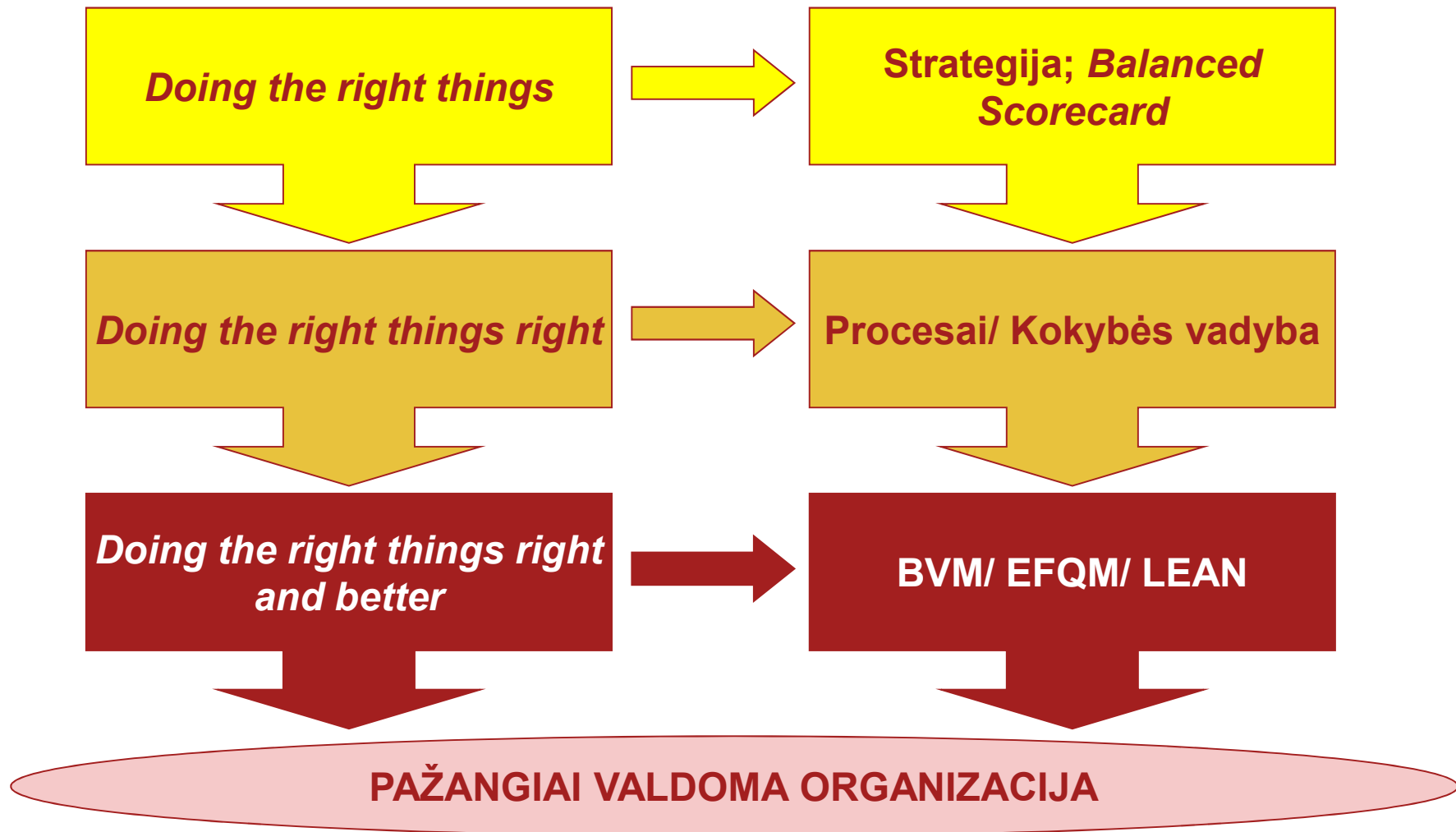
III. ŽINGSNIAI LINK TOBULUMO

Strateginė matrica

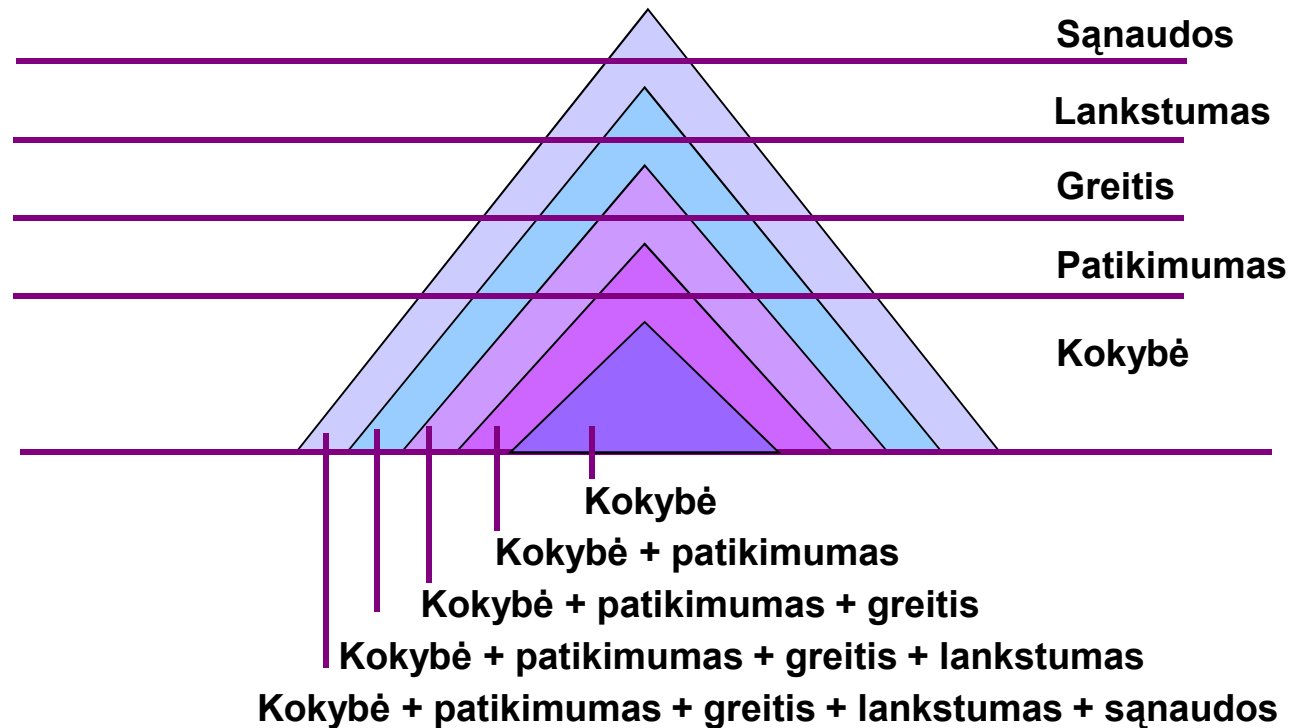

Žingsniai link tobulumo

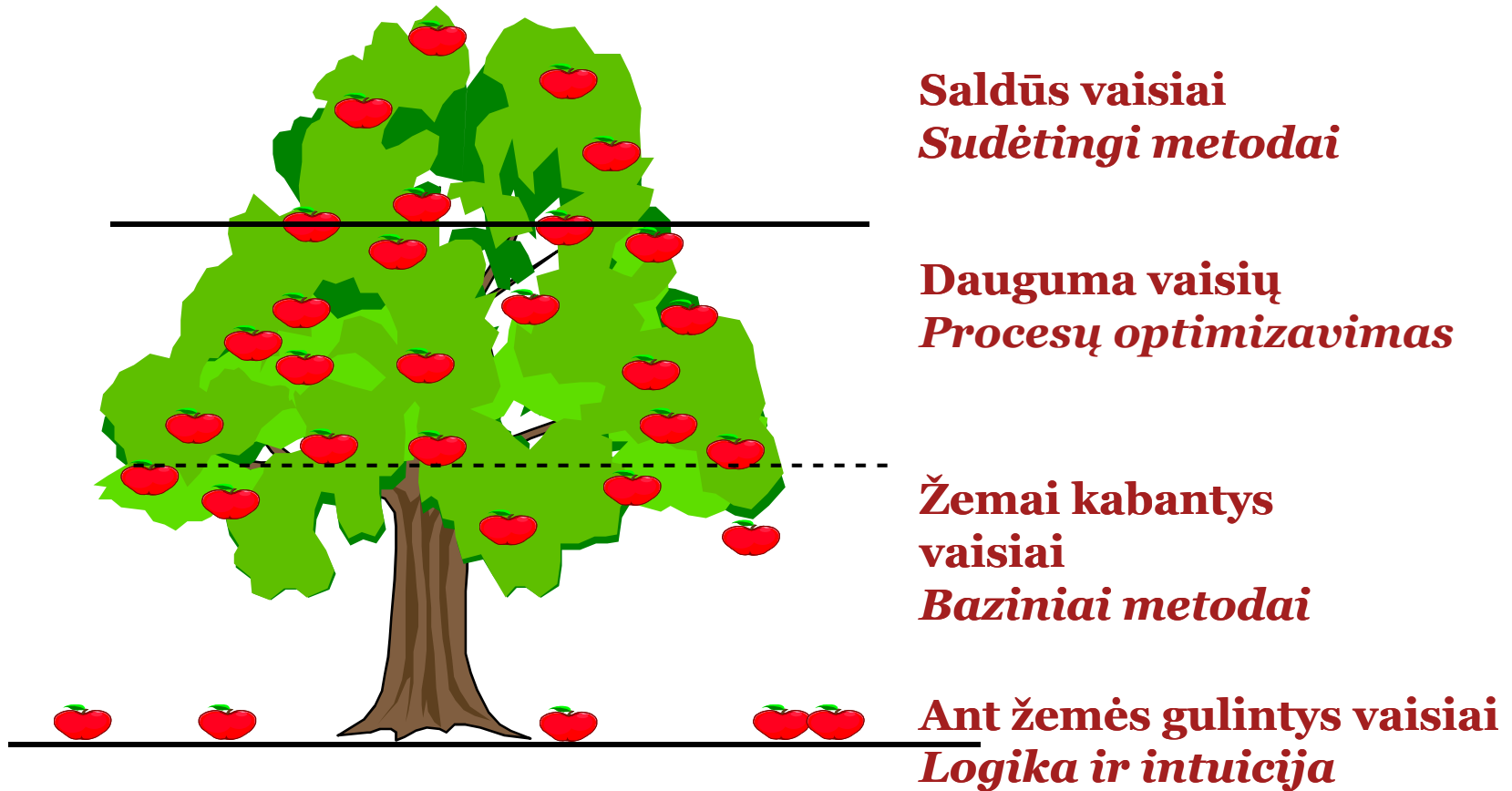

Kelias link optimizavimo

Tobulinimo modelis – šnaudų mažinimas grindžiamas kitų gerinimo tikslų įgyvendinimo visuma

Naujumas ir praktinė nauda

Bazinis stabilumas – right things right

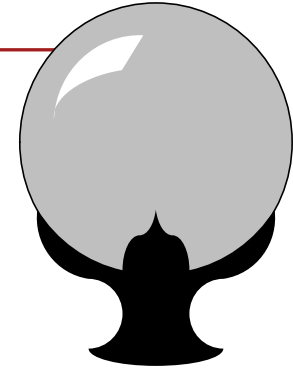
- Pirmas žingsnis tobulinant valdymą
- Bazinis stabilumas – prognozuojami ir numatomi rezultatai – 4M

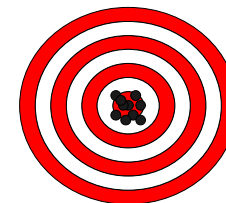
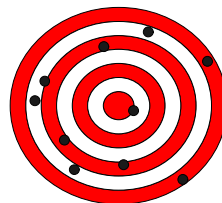
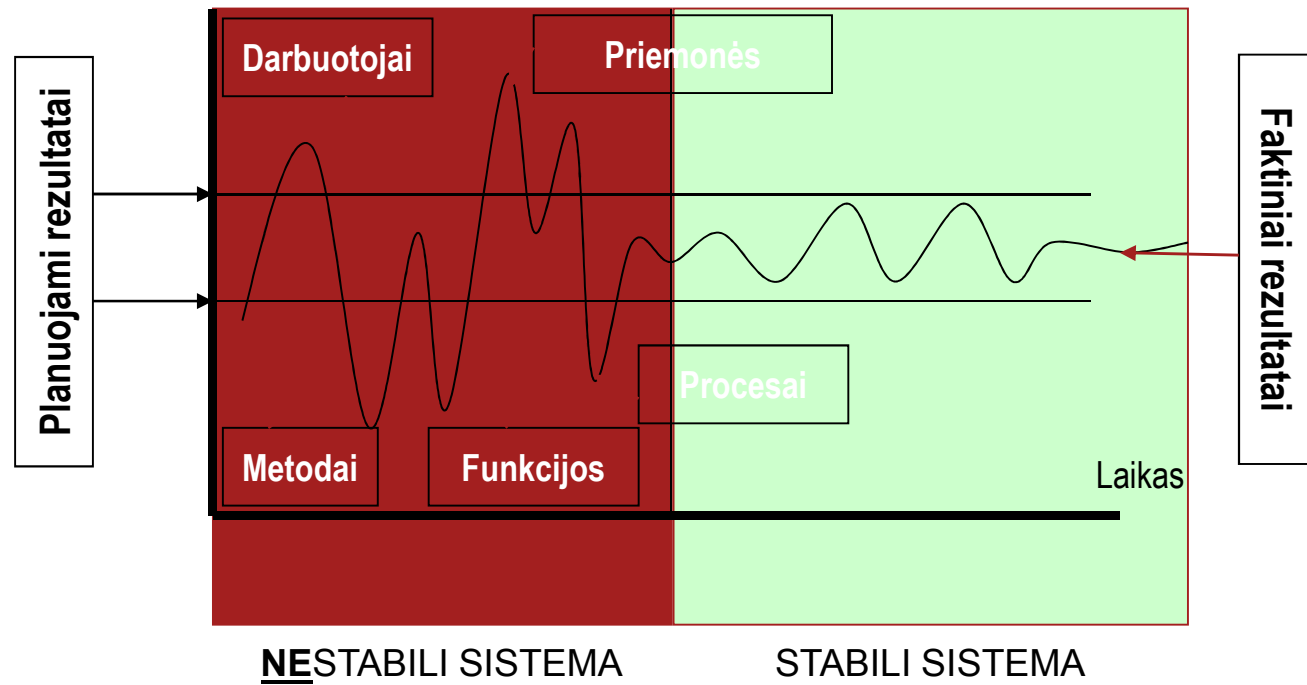
Bazinis stabilumas – right things right

- Darbuotojai (*manpower*) – kompetencija, apmokymai
- Įrengimai (*machines*) – prieinamumas, suderinimas, priežiūra
- Žaliavos (*material*) – žaliavų (informacija, priemonės) prieinamumas, kokybės kontrolė
- Metodai (*methods*) – procedūros, taisyklės, metodų standartizavimas

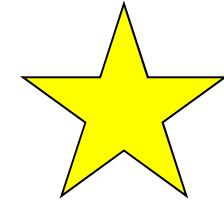
Bazinis stabilumas – right things right

- Struktūra
- Atsakomybės
- Funkcijos
- Procesai
- Priemonės

Kelias į tobulumą

Pasaulinio lygio vadyba

Kokybės apdovanojimai – BVM, EFQM, Baldrige

6 sigma, LEAN

ISO 9001:2008

Įsipareigojimas

Kaip inicijuoti pokyčius

Krizė vadybos požiūriu yra dovana – palankios sąlygos įgyvendinti pokyčius

NEVER WASTE A GOOD CRISIS!

Ačiū!